

BURO SRO
t.a.v. dhr. mr. J. van Nuland
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 19 oktober 2015
Kenmerk BE/2015/165/r
Uw kenmerk Email d.d. 28 september 2015
Auteur(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326

BTW NL1182.37.020.B01

KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Stekeldijk ong. te Purmerend

Op het voormalige evenemententerrein aan de Stekeldijk ong. te Purmerend is Van Wijnen Projectontwikkeling Noord voornemens om drie woonblokken met in totaal 102 woningen te realiseren. Het voormalige terrein is deels verhard met beton, de randen bestaan uit opgaande begroeiing van bomen en struiken. Momenteel is het terrein 'officieus' in gebruik als hondenuitlaatlocatie en wandelroute.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling dient een bestemmingsplanwijziging te worden opgesteld. In opdracht van Van Wijnen Projectontwikkeling Noord stelt Buro SRO een nieuw bestemmingsplan op voor de locatie. Buro SRO heeft Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

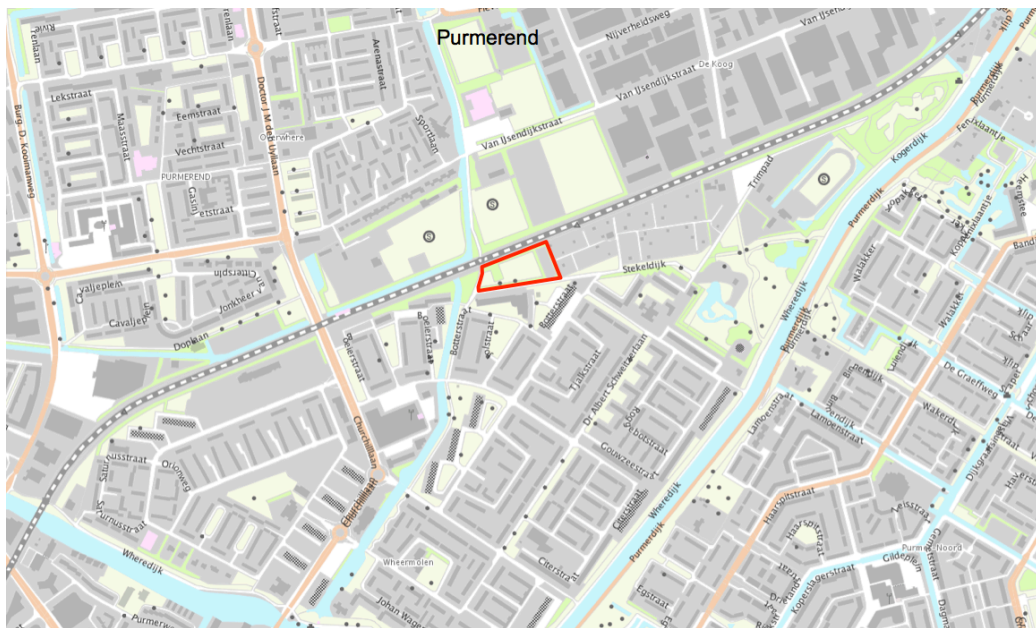
Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

De planlocatie bestaat uit een voormalig evenemententerrein wat is gelegen aan de Stekeldijk ong. te Purmerend. De locatie wordt omzoomd door groenstroken. Het tussenliggende deel is verhard met beton en betonklinkers. Het terrein is op twee locaties aangesloten op de Stekeldijk waardoor een officieuze wandelroute is ontstaan. Het terrein wordt veel gebruikt als hondenuitlaatplaats. Tevens is het terrein op enkele plekken zwerfafval aanwezig en zijn sporen van aanwezigheid van kinderen/jongeren aangetroffen. In bijlage 1 is een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie wordt begrensd door een spoorwegtraject Hoorn-Purmerend-Zaandam (noorden), volkstuinen (oosten), een fietspad en woningen aan de Botterstraat (zuiden) en een fietspad Achterom en retentievijver met parkachtige structuur (westen). De directe omgeving bestaat uit woonwijken, appartementencomplexen, stedelijke infrastructuur, parkachtige omgevingen met oppervlaktewater en winkelvoorzieningen.

Figuur 1 De rode omlijning weergeeft de ligging van de planlocatie aan de Stekeldijk ong. te Purmerend (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Figuur 2 Stedenbouwkundige impressie van de beoogde ontwikkeling (bron: Sprekend FKG Architecten aan de Zaan).

Funcieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kap bomen en struiken t.b.v. nieuwe terrein: kapwerkzaamheden en afvoer van groen (laden en transport);
- deel terrein bouwrijpmaken: vergraven, aanbrengen puin, aanleg nutsvoorzieningen;
- bouwen woningen op het nieuwe terrein: allerhande bouwwerkzaamheden.
- revitalisatie terrein; allerhande (straat- en hoveniers)werkzaamheden

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 1 oktober 2015. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt, 17° Celsius en windkracht 1 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn.

Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Op de locatie zijn alleen algemene en/of exotische kruidachtige flora, struiken en bomen aangetroffen. Ter indicatie betreft het onder andere de volgende kruidachtige planten: raaigras, zevenblad, springbalsemien, grote brandnetel, brede weegbree, Robertskruid, klimop ridderzuring, klein hoefblad, speenkruid, perzikkruid en harig wilgenroosje. In de groenstroken rondom het terrein zijn o.a. de volgende struiken en bomen waargenomen: rozenbottel, lijsterbes, hazelnoot, ratelpopulier, esdoorn, meidoorn, els, es, gewone braam, vogelkers en rode kornoelje.

De planlocatie heeft aannemelijk geen betekenis voor beschermde planten. Gelet op de functie en het gebruik van de locatie in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen derhalve worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn, behoudens enkele honden, geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De locatie is ongeschikt voor grote in het wild levende zoogdieren. De groenstroken hebben mogelijk een functie voor kleine grondgebonden fauna. Gelet op de gebruiksfuncties, ligging en schaalgrootte van de locatie, landelijke verspreiding en habitatpreferentie betreffen het algemene (licht beschermde) zoogdiersoorten. Voor soorten als: veldmuizen, woelmuizen, bruine rat, egel, bunzing, konijn en vos heeft de locatie mogelijk een (beperkte) functie. De aanwezigheid van zwaar- en strikt beschermde soorten kan worden uitgesloten.

De beoogde herinrichting van het terrein leidt tot een afname van het leefgebied van vorengenoemde (tabel 1) soorten. Alle soorten die mogelijk gebruik maken van de planlocatie betreffen licht beschermde soorten (Ff-wet, tab. 1). Voor deze soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Een gedeelte van de planlocatie is na de herinrichting weer geschikt leefgebied voor een aantal soorten. In de directe omgeving is voldoende vergelijkbaar habitat waar potentieel aanwezige zoogdieren zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. In het kader van de algemene zorgplicht wordt geadviseerd, indien mogelijk, rekening te houden met de jaarcyclus van de soorten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, watervleermuis en laatvlieger (Vermoolen, 2014). Uit een gemeentebrede inventarisatie in 2014 is gebleken dat de planlocatie en de directe omgeving onderdeel is van het (foerageer)habitat van gewone dwergvleermuis (purmerend.florafauanacheck.nl).

Alle grotere bomen op de locatie zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van potentiële invliegopeningen die toegang kunnen verlenen tot een verblijfplaats voor vleermuizen. In geen van de bomen zijn dergelijke openingen aangetroffen. De luwte van de houtopstanden en de bomenlaan langs het fietspad, ten zuiden van de locatie zijn potentieel geschikt als vlieg- en foerageroute.

Vleermuizen foerageren opportunistisch waarbij het actuele voedselaanbod bepalend is voor de tijdsduur van foerageren op een bepaalde locatie. De meeste soorten gebruiken een fijnmazig netwerk van ruimtelijke structuren. Het verdwijnen of tijdelijk ongeschikt raken van een klein deel van het foerageernetwerk heeft geen significante effecten mits het geen belangrijke verbindingroute betreft. In de te vellen houtopstanden zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen derhalve vormen deze tevens geen essentiële verbindingroute omdat er geen sprake is van verblijfplaatsen. Mogelijk kunnen, langs de opstanden en fietspad foeragerende en passerende, vleermuizen worden verstoord als gevolg van verlichting. Om verstoring te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen ten aanzien van verlichting. Mits ten aanzien van foeragerende vleermuizen mitigerende maatregelen worden getroffen kunnen significant negatieve effecten voor vleermuizen worden uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaard kikker (Creemers & Van Delft, 2009).

In de directe omgeving van de planlocatie is oppervlaktewater aanwezig. Amfibieën leven in een terrestrisch (m.n. herfst/winter) en aquatisch (m.n. lente/zomer) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Het rommelige, structuurrijke terrein en aangrenzende bos zijn potentieel geschikt terrestrisch habitat voor amfibieën.

De aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën kan niet uitgesloten worden op de planlocatie. Voor deze soorten geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen kunnen worden uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen ingrepen voorzien aan de oever en/of watergang langs de planlocatie. Effecten op vissen kunnen derhalve worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. De meeste dagactieve insecten zijn in oktober niet meer of minimaal zichtbaar. Op de locatie zijn diverse algemene kruidachtige vegetatie, struiken en bomen aangetroffen. De vegetatie is voor veel algemene insecten geschikt t.b.v.: voedsel, voortplanting, opgroei (larvale stadium), popstadium en verblijfplaats. Er zijn geen specifieke planten soorten aangetroffen die specifiek voor een bepaalde soort een waardplant vormen (bijv. pimpernel en pimperlblauwtje).

Tevens is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde terrestrische insecten. Derhalve kan een essentiële functie voor zwaarder en strik beschermde soorten worden uitgesloten. Significant negatieve effecten op de soortgroep worden niet verwacht.

Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De vogelsoorten betreffen: houtduif, zwarte kraai en merel. Tijdens het veldbezoek zijn geen oude nesten of jaarrond beschermde nestlocaties aangetroffen.

Volgens de data van purmerend.florafaunacheck.nl, verzameld door Regelink in 2014, maakt de locatie onderdeel uit van het functionele habitat van de ransuil. Ransuilen zijn typische bewoners van cultuurlandschappen en het platteland. Het habitat bestaat uit een afwisseling van bosjes, houtwallen, hagen en andere structuurrijke elementen. De soort broed veel in oude kraaien-/eksternesten. Het voedsel bestaat hoofdzakelijk uit muizen, in voedselschaarste ook wel uit kleine vogels.

Op de planlocatie zijn geen sporen van ransuil aangetroffen (o.a. nest, braakballen, veren of krijtsporen). De locatie is grotendeels verhard en er zijn nagenoeg geen holletjes aangetroffen die duiden op (grootschalige) aanwezigheid van muizen. De planlocatie lijkt momenteel niet in gebruik door ransuilen of heeft een geringe betekenis voor de soort als foerageerhabitat. Een essentiële functie lijkt echter niet aan de orde.

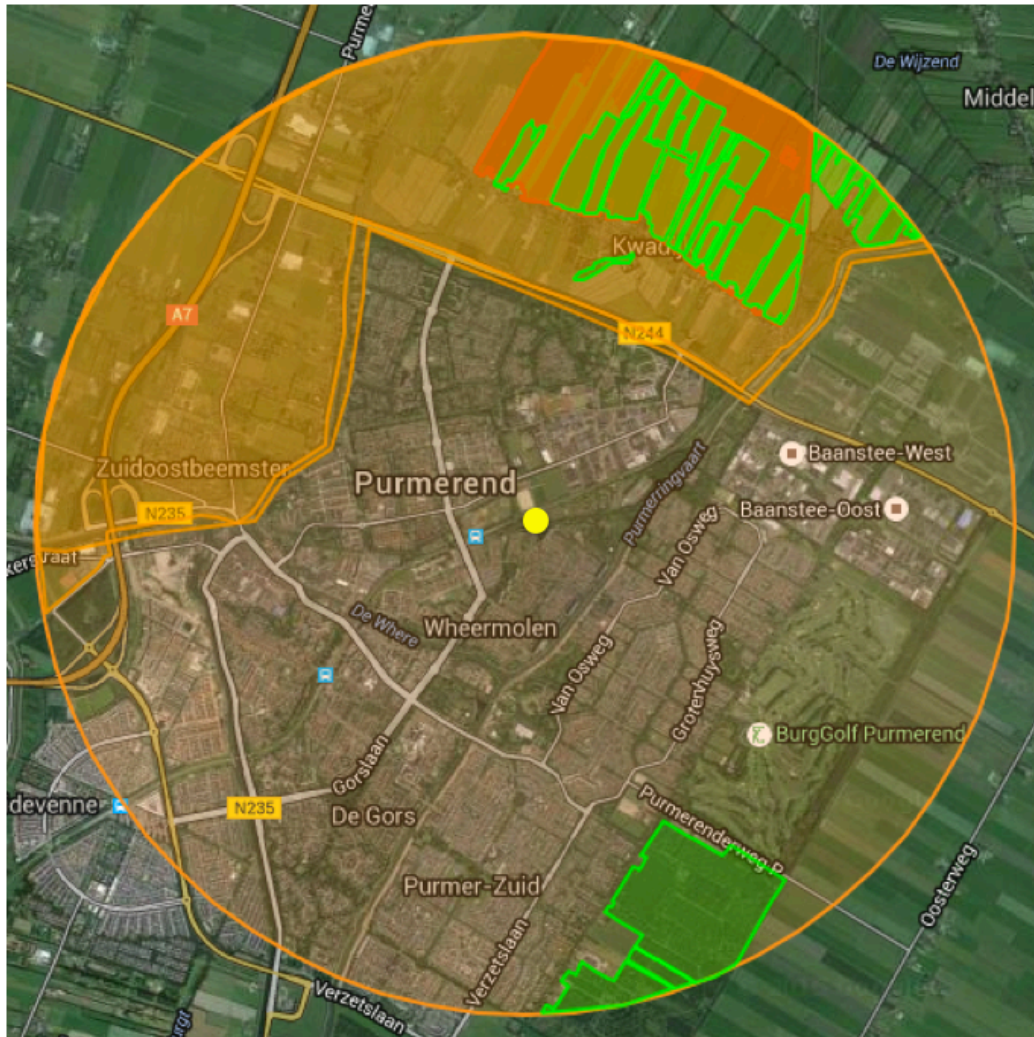
De struiken en bomen op de locatie bieden voor algemene broedvogels volop gelegenheid om te foerageren en te nestelen. Broedgevallen van algemene soorten zijn niet uit te sluiten. Indien de beoogde werkzaamheden buiten het broedseizoen worden opgestart of dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden maar betreft indicatief de periode 15 maart - 15 juli.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn de Nationale Landschappen 'Laag Holland' en 'stelling van Amsterdam', Natura2000 gebied 'Polder Zeevang' en EHS-gebieden (of Natuurnetwerk Nederland) gelegen (figuur 3).

De beoogde ontwikkeling betreft de ontwikkeling van appartementen in een stedelijke omgeving. De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in de omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is.

Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna.

Figuur 3 De gele stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype. In de directe omgeving liggen de Nationale Landschappen 'Laag Holland' en 'stelling van Amsterdam', Natura2000 gebied 'Polder Zeevang' en gebieden t.b.v. de EHS (groene arcering) (bron: symbiosys.alterra.nl).

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Jaarrond beschermde nestlocaties zijn niet aangetroffen. Gedurende de sloop en ontwikkeling kan verstoring van vleermuizen plaatsvinden als gevolg van (onjuist toegepaste) verlichting. Op de gehele planlocatie kunnen broedgevallen van algemene vogels voorkomen.
- De ruimtelijke ingrepen leiden, behoudens vleermuizen en broedvogels, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen wordt nader onderzoek naar het voorkomen van soorten niet nodig geacht.

- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.
- De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Ecologische Hoofdstructuur. Gezien de aard van de werkzaamheden is van externe werking op beschermde gebieden geen sprake.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal rondom de te slopen opstallen (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (rood/groen licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.
- Gemeenten hebben het beleid omtrent het kappen/vellen van bomen en struiken veelal opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkelingen leiden tot de kap van een aantal bomen. Het is aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de APV reeds te controleren op het vigerend beleid.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (raxon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Twisk, P., A. van Diepenbeek & J.P. Bekker, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist
- Vermoolen, R, 2014. Quicksan flora en fauna BP Horizon College, Purmerend. BRO, Boxtel (afstand tot planlocatie ca. 1 km).

Geraadpleegde websites

www.purmerend.florafaunacheck.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

ing. C.J. Blom

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

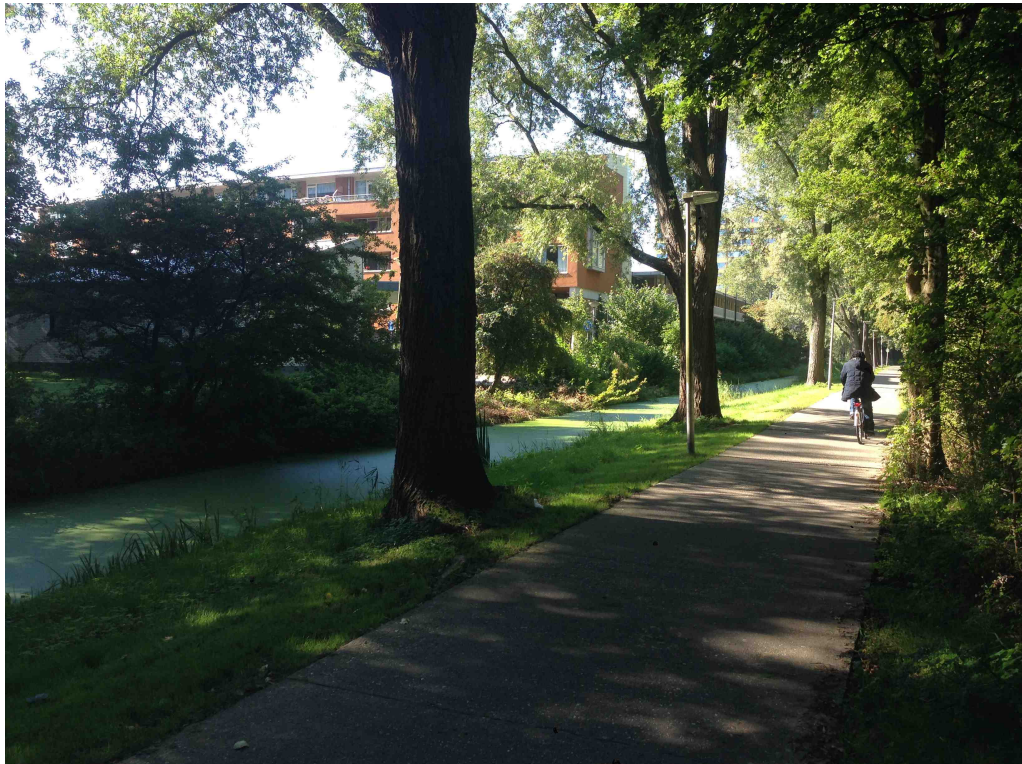
Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Stekeldijk ong. te Purmerend. De beoogde ingreep bestaat uit het revitaliseren van een voormalige evenemententerrein t.b.v. woningbouw.

Figuur 2 De bomenlaan langs het fietspad ten zuiden van de planlocatie is geschikt als foerageerroute voor vleermuizen.

Figuur 3 De noordzijde van de planlocatie wordt begrensd door een watergang en het spoorwegtraject Hoorn-Purmerend-Zaandam.

Figuur 4 De directe omgeving bestaat uit woonwijken, appartementencomplexen, stedelijke infrastructuur, parkachtige omgevingen met opperolaktewater en winkelvoorzieningen.